

Coalitieakkoord 2026-2030

Waar ligt de stad?

“Dit coalitieakkoord is onze gezamenlijke belofte aan Nijmegen. De belofte dat we de kansen en uitdagingen van een groeiende stad samen aanpakken. Met oog voor iedereen en voor wat ons als stad verbindt.”

GroenLinks, D66 en PvdA beginnen met thema 1. Ruimte voor een groeiende stad. Kennelijk is er een stad die groeit. Het is mij echter niet duidelijk waar ‘onze’ stad ligt.

De stad wordt in totaal 184 maal genoemd inclusief binnenstad (15), cultuurstad, hoofdstad (3), kennisstad, sportstad, stadscentrum, stads- en wijkmonitor, Stadsbegroting (2), stadsbestuur, stadscentrum, stadsdeel, stadsdeelberaden, stadsdeelgesprekken, Stadsdeelprogrammeren, stadsdeelwethouders, stadsdelen (2), stadsgesprekken (2), stadsgrenzen, stadsnatuur, Stadschouwburg, Studentenstad (2), universiteitsstad en vakstad.

stad

De stad Nijmegen lag tot de Vestingwet ([Wet van 18 april 1874, Stb. 64](#)) binnen de wallen. Het ging om de kadastrale gemeente Nijmegen (1822), SECTIE C genaamd de STAD (Eerste en Tweede blad); zie [MIN05123C01](#) en [MIN05123C02](#). De wallen werden vanaf 27 januari 1876 gesloopt. Door aankoop van de vestinggronden kon de stad worden uitgebreid. Ook toen was de stad niet gelijk aan de gemeente Nijmegen.

gemeente

De gemeente Nijmegen is in de 19e en 20e eeuw verschillende malen aangepast. Volgens de Wet basisregistratie adressen en gebouwen (Wet BAG) deelt de gemeenteraad sinds 1 juli 2009 het grondgebied van de gemeente in een of meer woonplaatsen in. De laatste wijziging is het raadsbesluit d.d. 10 oktober 2018 (per 1 januari 2019); zie [Provinciaal blad 2018, 7747](#).

woonplaats

Vanaf 1 januari 2010 heeft de gemeente Nijmegen twee woonplaatsen: de woonplaats Nijmegen (ID 2542) en de woonplaats Lent (ID 2545). Het raadsbesluit d.d. 29 januari 2025 heeft betrekking op de grens tussen de woonplaats Nijmegen en de woonplaats Lent (nabij De Anderhalve Morgen); zie [Gemeentebld 2025, 44778](#). Welk gedeelte van de groeiende stad ligt in een of meer woonplaatsen?

openbare ruimte

De naam wordt vastgesteld door de raad (formeel besluit). Een openbare ruimte is een als zodanig aangewezen en van een naam voorziene buitenruimte die binnen één woonplaats is gelegen ([artikel 1, onder j. Wet BAG](#)). In het bronndocument zou een voldoende gedetailleerde omschrijving of grafische weergave opgenomen moet zijn. De gebruikte namen behoren overeen te komen met openbare ruimten die door de raad zijn vastgesteld.

registratie

In de Landelijke Voorziening BAG worden er zeven typen openbare ruimte onderscheiden: weg (1.737) , water (14), spoorbaan (0), terrein (50), kunstwerk (24), landschappelijk gebied (5) en administratief gebied (93).

De namen Waal en Maas-Waalkanaal zijn niet vastgesteld. Hierdoor is niet duidelijk in welke stadsdelen en wijken deze openbare ruimten liggen. Bij de Formele gebiedsindeling (2007), met bijbehorende nummers en begrenzing (raadsbesluit d.d. 25 oktober 2006), liggen deze in geen enkele stadsdeel; zie [Gemeentebld Nijmegen 2007, nr. 3](#). Beslispunt 4 over de wijkgrenzen is (nog) niet uitgevoerd.

kartelranden

De negen stadsdelen worden door het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) aangeduid als wijken en de 44 wijken als buurten. De stadsdelen (CBS-wijken) en wijken (CBS-buurten) zijn in de BAG geregistreerd als 'administratief gebied'. De namen zijn vastgesteld door de raad.

Bij de KaartViewer staat: [Stadsdelen](#) en [Wijken](#) en bij het CBS: [Wijk niet gegeneraliseerd](#) en [Buurt niet gegeneraliseerd](#), waarbij gebruik gemaakt wordt van de gegevens van B&W. De geometrie komt niet overeen met de raadsbesluiten d.d. 4 april 1984 (92/1984) en 25 oktober 2006 (133/2006). Bij de [Stads- en Wijkmonitor 2026](#) staat:

“Kaartmateriaal

De wijkgrenzen in het kaartmateriaal van de Stads- en Wijkmonitor zijn een benadering van de administratief vastgelegde wijkgrenzen.”

De benadering van de vastgelegde wijkgrenzen sluit niet aan bij de niet gegeneraliseerd kartelranden.

gegevens

Hieronder staan verschillende gegevens die geregistreerd zijn bij de Landelijke Voorziening BAG met de juiste naam, woonplaats, type en de laatste versie.

Identificatienummer	Naam	Woonplaats	Type	Actueel
2545	Lent			Versie 2 / 05-02-2025
3030	Nijmegen			Versie 3 / 05-02-2025
026830000000205	Waalburg	Nijmegen	Kunstwerk	Versie 1 / 15-12-1999
026830000000206	Waalburg	Lent	Kunstwerk	Versie 1 / 15-12-1999
0268300000001547	Veur Lent	Lent	Administratief gebied	Versie 2 / 21-11-2011
0268300000001555	Benedenstad	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 25-10-2006
0268300000001556	Stadscentrum	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 01-01-2007
0268300000001605	Nijmegen-Centrum	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 01-01-2007
0268300000001606	Nijmegen-Oost	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 01-01-2007
0268300000001607	Nijmegen-Oud-West	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 01-01-2007
0268300000001608	Nijmegen-Nieuw-West	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 01-01-2007
0268300000001609	Nijmegen-Midden	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 01-01-2007
0268300000001610	Nijmegen-Zuid	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 01-01-2007
0268300000001611	Dukenburg	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 01-01-2007
0268300000001612	Lindenholt	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 01-01-2007
0268300000001613	Nijmegen-Noord	Nijmegen	Administratief gebied	Versie 1 / 01-01-2007
0268300000001633	Nijmegen-Noord	Lent	Administratief gebied	Versie 1 / 30-01-2012
0268300000001690	Industrieterrein Winkelsteeg	Nijmegen	Terrein	Versie 1 / 30-01-2012
0268300000001799	Veur Lent	Lent	Terrein	Versie 1 / 10-06-2015

‘Groeien met lef’

Dat met Nijmegen de gehele gemeente wordt bedoeld en niet de woonplaats Nijmegen, ligt voor de hand. Dat geldt echter niet voor een groeiende stad. Er wordt voorbijgegaan aan de namen die door de raad zijn vastgesteld.

Waar ligt de binnenstad? De raad heeft een besluit genomen over het stadsdeel Nijmegen-Centrum (ID 0268300000001605) en de wijken Benedenstad (ID 0268300000001555) en Stadscentrum (ID 0268300000001556). Over de geometrie bestaat onduidelijkheid. Winkelsteeg en Waalsprong staan niet in de Landelijke Voorziening BAG. Hetzelfde geldt voor het Waalfront.

Bij de Formele gebiedsindeling (2007) staat één stadsdeel Nijmegen-Noord. Op grond van de Wet BAG ligt een openbare ruimte in één woonplaats en is er sprake van ID 0268300000001613 in de woonplaats Nijmegen en ID 0268300000001633 in de woonplaats Lent met dezelfde naam.

In het coalitieakkoord staat Veur-Lent. In werkelijkheid heeft de raad twee maal de naam Veur Lent (zonder streepje) vastgesteld. ID 0268300000001547 van het type ‘administratief gebied’ in is een buurt. ID 0268300000001799 met dezelfde naam van het type ‘terrein’ dat groter is dan de buurt. Het gebruik van dezelfde naam voor verschillende gebieden leidt tot verwarring.

De raad heeft voor het laatst op 28 augustus 1985 besloten het Industrierrein Teunismolen te wijzigen in Industrierrein Winkelsteeg. Op 30 januari 2012 is ID 0268300000001690 alsnog als terrein geregistreerd in de BAG. Volgens Gorissen wordt ‘*ad Wynklstyge*’ al in 1437 genoemd; zie Gorissen, F., *Die Burgen im Reich von Nimwegen ausserhalb der Stadt Nimwegen* (1959).

De naam Winkelsteeg laat nog op zich wachten. Op 9 juli 1924 heeft de raad in verband met de aanleg van het Maas-Waalkanaal alle straatnamen opnieuw vastgesteld. Een aantal namen is sindsdien niet meer gewijzigd. In 1947 zijn verschillende namen gewijzigd zonder daaraan een formeel besluit ten grondslag ligt.

De naam Waalbrug is als kunstwerk ID 026830000000205 in de woonplaats Nijmegen en als kunstwerk ID 026830000000206 in de woonplaats Lent geregistreerd. Er is echter iets mis met de [Wegenverkeerswet 1994](#). In artikel 20a staat dat de grenzen van de bebouwde kom of kommen van een gemeente worden vastgesteld bij besluit van de gemeenteraad. Het is niet duidelijk wat er gebeurd is met het raadsbesluit d.d. 19 februari 2003 (27/2003) vanaf het Keizer Traianusplein in noordelijke richting.

Bij het schilderen van de Waalbrug voor 2030 draagt de gemeente hier € 5 miljoen euro aan bij. Maar hoe zit het met de borden H1 en H2 midden op de Waalbrug in beide richtingen op de (brom)fietspaden en de rijbaan? De gegevens bij de KaartViewer → [@GroenAtlas](#) kan ik niet rijmen met de raadsbesluiten. Er zijn drie bebouwde kommen (bronbestand 2020-11-17), waarbij één deel zowel in de woonplaats Nijmegen als in de woonplaats Lent ligt.

Nijmegen, 7 juni 2026

Rob Essers